FTESË PËR LEXIM NË ARKIVËN DIGJITALE KËTIJ MJETI MAGJIK UNIVERSAL PËR BOTËN DHE PËR HISTORINË E SHQIPTARËVE PËR SOT DHE PËR BREZAT QË VIJNË

Mal Berisha

Këto ditë kam punuar intensivisht për të vendosur në Bibliotekën ose Arkivën Digjitale gjithçka që kam shkruar, hulumtuar, përkthyer, analizuar apo botuar gjatë gjithë viteve të punës sime – qoftë në shtypin e shkruar, qoftë në dokumente të ruajtura në kompjuterë apo në faqen time të internetit.

Në këtë mënyrë, kushdo që dëshiron të lexojë apo të informohet, mund t'i qaset këtyre materialeve me lehtësi – nga telefoni apo kompjuteri, kudo që ndodhet në botë.

Por çfarë është, në të vërtetë, kjo arkivë?

Në një ndërtesë të thjeshtë në San Francisko ndodhet një nga institucionet më madhore të kohës sonë – **Internet Archive**, një organizatë jofitimprurëse që, nga jashtë, duket si një bibliotekë e zakonshme, por që në brendësi të saj fsheh një pasuri të jashtëzakonshme: **miliona faqe interneti, dokumente, libra, imazhe dhe materiale audiovizuale**, të ruajtura në mënyrë digjitale për brezat e tashëm dhe të ardhshëm.

Në vend të rafteve me libra, kjo arkivë është e pajisur me **serverë të fuqishëm** që ruajnë pamje të çasteve të ndryshme të rrjetit global, sikur të ishin faqe të historisë së njerëzimit. Kjo e bën **një makinë të kohës për internetin**, ku çdo informacion, çdo ide dhe çdo dëshmi e shkruar mund të mbetet e gjallë edhe kur faqet apo burimet origjinale zhduken.

Për njerëz si unë, që i kanë kushtuar jetën krijimtarisë, kërkimit dhe shërbimit publik, kjo arkivë ofron **një strehë të sigurt dhe të përjetshme** për ruajtjen e veprave të mia: shkrime, libra, dokumente, studime, përkthime dhe reflektime që përfaqësojnë jo vetëm jetën time, por edhe një copëz të kujtesës sonë kolektive shqiptare.

Depozitimi i këtyre materialeve në Internet Archive më jep **sigurinë** se ato nuk do të humbasin me kalimin e kohës, por do të qëndrojnë aty – të aksesueshme për studiues, studentë, lexues dhe të gjithë ata që kërkojnë të mësojnë më shumë për historinë, kulturën dhe mendimin shqiptar.

Arkiva është më shumë se një depo digjitale: ajo është vetë ideja e një biblioteke universale, një vend ku çdo zë ka vend, çdo kontribut ka vlerë dhe çdo kujtim mund të jetojë përgjithmonë. Është një përmbushje moderne e ëndrrës së bibliotekave të mëdha të kohëve të lashta – vetëm se tani, gjithçka ruhet në formën më të qëndrueshme që ka njohur ndonjëherë njerëzimi.

Ndaj, e ftoj çdo lexues të kuptojë se në këtë epokë digjitale, **ruajtja është akt dashurie për dijen**, dhe arkiva – si kjo e Internetit – është një nga dhuratat më të mëdha që mund t'i bëjmë vetes, vendit tonë dhe njerëzimit.